

**היא מתה כשלא הייתי לירה**

(המשך מעמוד 39)

בשלב מסויים הרגישה טובה, כבר אה, שמשוה איום וגורא קורה לה. היא נכנסה לדיכאון ואמרה: "אני חולה במחלה איומה אני יודעת" פחדנו שתנסה לשים קץ לחייה, ולא עזבנו אותה אף לשניה, אז כבר הייתה לצידה עזרה מיקצועית.

חלה הידרדרות נוספת. היה לי ברור שאצטרך להצמיד לטובה'לה אחיות. הגעתי איתה לישראל וחיפשתי פיתרון.

פגשתי כמה מועמדות, שביקשו כ" 1500 דולר לחודש. לא יכולתי לעמוד בזה. חשבתי על פיתרון אחר. סיפרו לי על קבוצת אחיות, כנות הרת הפרור על סטנטי, שהגיעו לישראל, בשליחות הרת.

פניתי אל ראש-הקבוצה. כששמעה שמדובר על עבודה בקאהיר, דחתה את הרעיון. היא הסבירה ששליחות ה קבוצה היא בארץ-הקודש, ולא מחוץ לה. כבר התייאשתי, כשלתפע היא הודיעה לי, אחרי יומיים, שהן עשו ישיבה בענייני והגיעו למסקנה של עזור לשגריר ישראל במצריים — זוהי שליחות לא פחות חשובה מאשר לעזור בתוך ישראל.

הפגישה הראשונה בין טובה'לה והאחיות הייתה קשה. היא לא רצתה ללכת איתן, להיכנס לאמבטיה. אני רק הושטתי לה יד וביקשתי ממנה: "טובה'לה, בואי", והיא קמה ובאה, ללא כל בעיות.

חזרתי לקאהיר עם שתי אחיות (אחת מהן, פיטרנייל — נערה גבוהה כ" מיוחד, בעלת מראה נזירי, בת 24 —

ישבה עימנו בעת שיחתי האחרונה עם שרון).

היתה לי הרגשה נוראה: בחוץ הופעתי במסיבות-קוקטייל ובכל ההדר הקשור בתואר "שגריר ישראל ב", ובי בית שכנה טובה'לה ומצבה החמיר מרגע לרגע.

האחיות האלה הצילו אותי. פיטרנייל נייל נקשרה מאוד לטובה'לה. עכשיו היא עוברת משבר, לא ישנה בלילות. היא למדה עברית.

באחד הלילות חזרתי מאוחר ו מצאתי את פיטרנייל יושבת וקוראת לטובה פרקים מהתנ"ך.

טובה איבדה את ההכרה לפני יותר משנתיים. הבעייה, במחלה הזאת, היא שאין יודעים אם החולה סובל, מה הוא מרגיש, מה כואב לו, האם כואב לו.

מדי פעם היה צורך להכניס את טובה לבית-החולים. באחד הימים עשיתי דרכי מקאהיר לירושלים, אגב, אני השגריר הישראלי היחיד שיכול להיכנס למכונית בביתו שבארץ-היי צוג ולהיות כעבור כמה שעות בביתו שבירושלים.

**צבע ובושם**

**כ** שעברתי מרסיה, חיכתה לי הודעה רחופה: "להתקשר הביתה". טילפנתי ושמעתי את פיטרנייל מתייפחת בהיסטריה. ניסיתי להבין מה קרה. הסתבר שהיא הזיזה את טובה, כשטיפלה בה, ואחת מרועותיה יצאה מהמקום. זה היה סוף-שבוע, והיה קושי למצוא רופא מקומי. פיטרנייל בכתה בטלפון, ואני הייתי בין קאהיר ו

ירושלים. טילפנתי לרופא ישראלי וביקשתי ממנו: "טלפן על חשבונאי לקאהיר ו' נתנה את האחות, דרך הטלפון, מה לעשות". היה לי ברור שכטפו אצטרך לאשפו את טובה בבית-חולים, אבל דחיתי את הרגע הזה.

אני לא חושב שהתנהגתי באופן יוצא-דופן. נהגתי כלפי טובה'לה בדיוק כפי שהיא היתה נוהגת כלפיי.

בביקורי הרבים בבית-החולים הר" טה נתקלתי שם באשה, שחלתה במח" לה כרונית לפני שנים רבות, אשה אינטליגנטית. בעלה התגרש ממנה אחרי שחלתה...

תחילה העברתי את טובה לבית החולים שעויר-צדק. היא שהתה שם כמה שבועות, עד שאירגנתי עבורה מקום בבית-החולים הדסה. היה קושי לארגן זאת. היה תור ארוך של ממתנים. יכול להיות שהתואר שלי ותפקידי עזרו לקצר את התהליך.

היום שבו העברתי את טובה להדסה היה היום הקשה ביותר בחיי. פיתאום הבנתי שוהיה התחנה האחרונה של טובה, התחנה הסופית. מכאן כבר לא תעבור לשום מקום, כאן היא תסיים את חייה.

זה היה יום שרציתי להיות בו עם עצמי.

כפעמים הראשונות שנכנסתי ל מחלקה שבה שכנה הרגשתי נורא: הריחות, האווירה. עכסו שם כ-50 חולים. טובה היתה עם אשה נוספת בחדר. פיטרנייל היתה צמודה אליה. בכל בוקר הקימה אותה בשעה 7.

טובה'לה היתה אשה מטופחת. אומרים שהיתה יפה. יש לי עוד תיל- כושות שלה בקאהיר — אלה תיל- כושות!

עד הסוף שמרנו עליה, שתיראה יפה. הבאתי לה צבע מיוחד מקאהיר — הצבע החביב עליה — ופיטרנייל צבעה את שערה.

לימדת את פיטרנייל איך לאפר אותה. הייתי מתזו עליה כמה טיפות שאנל (בושם), ועל אף העובדה שהיתה ללא הכרה — חשתי איך היא מגיבה. כשרובי נהרג, הנחמה היחידה שלי היתה שטובה לא ידעה על כך.

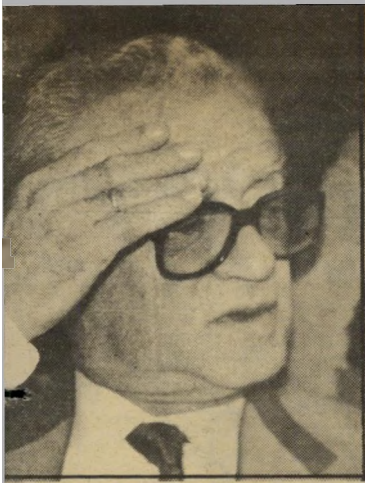
לפני כמה שבועות התחילה טובה ל'ה לעלות במישקל. היא עלתה כ" ארבעה קילוגרמים, ועל אף העובדה שבקושי נתנו לה לאכול, בהוראת הרופאים, עלתה בארבעה קילוגרמים נוספים.

החליטו לערוך לה בדיקות מקיפות, כדי לגלות את הסיבה לעלייה במישקל. גילו שפעילות הבלוטות המווס" תות את חילוף-החומרים נפגעה.

כיום האחרון לחייה הלבשה אותה פיטרנייל בגלבייה מצרית, איפרה אותה והוציאה אותה לשמש. בצהריים היא נפטרה בורעותיה.

**לא עוד פסטיבל**

**ט**ובה מתה בלי אף פצע-לחץ (פצעים הנוצרים כתוצאה משכיבה ממושכת בתנוחה אחת). זה דבר נדיר. פיטרנייל היתה הופכת אותה. היא ממש נקשרה אליה.



**שגריר שרון**

שמרנו שתראה יפה עד יוסה האחרון

בפעם האחרונה שראיתי אותה, היא היתה כלי-כך יפה...

כשהודיעו לי, מיהרתי ארצה. ה בקשה הראשונה שלי היתה לראות אותה. כשהגעתי, כבר היה מאוחר מדי. לא נתנו לי לראות אותה.

היא מתה כשלא הייתי לידה. אחרי-כך הייתי עסוק בסידורים, של פחות ישמרו לה חלקת-קבר ליד רובי. לא רציתי בביקורי-תנחומים, פרט לקרובים ביותר.

אחרי התאונה של רובי, זה הפך לפסטיבל. לא הייתי מסוגל לעמוד בכך עוד פעם.

ביום הראשון אשוב לקאהיר. כ" אחרונה הציעו לי כמה משרות יד- קרתיות. בינתיים אני שב לקאהיר. אחזור בעוד כמה שבועות, לשלושים.

**ההצטננות מפריעה לך לישון בלילה? קח נומצין והלילה יעבור בשלום!**

נומצין, שיקוי לילה חדשני להקלת מגוון רחב של תופעות הצטננות: שיעול, גודש באף, חום גבוה, כוסיית נומצין לפני השינה תבטיח לך שנת-לילה רגועה ומברירה. ובשעות היום - קח טבליות "קולדקס" להודרת חום ולהקלת תופעות הצטננות. להשיג בכל בתי המרקחת ללא מרשם רופא.

**לילה טוב למצוננים**

**נומצין**

**אקורדיוניסטית**

מארגנת שירה בציבור עם שיקופיות ומישחקי-חברה במסיבות

תוכנית מיוחדת לימי-הולדת

טלפון: 221017, תל-אביב

**למניעת איידס בסקס: השתמש בבתולה. למניעת ציחוח בטלפון: במכשיר BUGALARM.**

אנו מספקים גם:

- ★ שידות לגילוי האזנות
- ★ מכשירים להקלטת שיחות
- ★ מזכירות אוטומטיות

**רדיו דוקטור בע"מ**

ת"א, שלום עליכם 18, טל' 286444

**לונדון**

LUXURY SERVICED APARTMENTS

דירה לשניים במרכז העיר

DUKE

מ-£26 ליום

פרטים והזמנות אצל סוכני הנסיעות

**צי הרכב גדל ב-6.8% אבל — מספר התאונות גדל ב-24%**

**פרמיה עם פרובלמה**

בשלוש השנים האחרונות הוכפלו התשלומים שאבנו (האיגוד לביטוח נפגעי רכב) שילם לנפגעים: מ-108 מיליון שקל לשנה ל-220 מיליון שקל לשנה.

התוצאה: למרות הגידול הריאלי בהכנסות של אבנו מפרמיות ביטוח רכב חובה אין הן מדביקות את קצב תשלום תביעות הנפגעים והגרעון המצטבר של אבנו גדל מדי שנה.

מנכ"ל אבנו, עוזי אבל, מסביר את הגידול הניכר בתשלומים בכך שהעלייה במספר התאונות, הנפגעים וההרוגים עברה את העלייה במספר כלי-הרכב. שעה שמספר כלי-הרכב בארץ עלה בשנתיים האחרונות ב-6.8%, עלה מספר התאונות ב-24% ומספר ההרוגים, כתוצאה מתאונות-דרכים, ב-21%.

כך שגם עם ההעלאה האחרונה של פרמיית ביטוח רכב חובה, הפרמיות שמשלמים בעלי הרכב אינן מספיקות לכסות את הנוזקים השוטפים ומתבקש חידוש המשא-המתן בין הממשלה ואבנו על התאמה נוספת של תעריפי ביטוח רכב חובה.

וואת היא הפרובלמה של הפרמיה. העובדות שהוזכרו לעיל הן, כמוכזן, אפס קצהו של מכלול הבעיות בפניו עומד אבנו, ושהביא אותו לגרעון מצטבר ההולך וגדל. גורם לא מבוטל לגידול הבלתי-יפוסק בתשלומי אבנו, למשל, הוא העלייה המתמשכת והריאלית במחירי אשפוז הנפגעים, אותם מכסות חברות הביטוח.

אפילו המעבר מן השקל הישן לשקל החדש תרם את שלו. כאשר מדובר בתביעות קטנות, יש חשיבות רבה להרגשה של מקבל הפיצויים, הרוצה לקבל סכום כסף בגלל אירוע לא נעים שארע לו, גם אם נגרם לו נזק כספי מועט.

בעידן השקל הישן ניתן היה להציע לנפגע כזה סכום משמעותי מבחינה מיספרית — 10 אלפים או 100 אלף שקל (ישן) — ובנסיבות המקרה זה היה פיצוי משמעותי.

אבל כיום לא ניתן להציע לסגירת תיק תביעה מעין זה עשרה או מאה שקלים חדשים. ההסבר הוא אמנם כתחום הפסיכולוגיה, אך העובדה היא עובדה. תביעה קטנה, שבעבר ניתן ליישבה בסדר הגודל שהתבקש, הופכת כיום, לעיתים, לבעייתית ויקרה מעבר למוצדק מבחינה עניינית.